

Прес-реліз

16 липня 2015 р. в агентстві УКРІНФОРМ відбувся круглий стіл «Академічна чесність як системна проблема вищої школи України: університет, викладач, студент». Організаторами заходу виступили БФ «Інститут розвитку освіти» та ГО «Східноукраїнський фонд соціальних досліджень» за підтримки МФ «Відродження». В роботі круглого столу взяли участь Міністр освіти і науки України Сергій Квіт, президент Національного університету «Києво-Могилянська Академія» Андрій Мелешевич, ректор Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна Віль Бакіров, член Колегії Міністерства освіти та науки України Тарас Фініков, виконавчий директор ГО «Східноукраїнський фонд соціальних досліджень» Олександр Кізілов, представник Української асоціації студентського самоврядування Владислав Мельник та інші експерти, а також викладачі та студенти вишів України; модератором круглого столу був директор БФ «Інститут розвитку освіти» Георгій Касьянов.

Віль Бакіров представив результати всеукраїнського соціологічного дослідження та зазначив, що процес модернізації вищої школи багато в чому визначається станом академічної культури. Наразі українська студентська академічна культура характеризується як деформована. В основі цього явища – хибна мотивація значної частини студентства на формальні атрибути вищої освіти (оцінки, стипендія, диплом та ін.), а не на отримання професійних знань. Результати соціологічного дослідження свідчать: 78% студентів складають іспити не самостійно, 67% з них списують під час іспиту, 23% студентів вказують на випадки отримання оцінок за послуги або гроші, 90% студентів вдаються до плагіату. Дослідники дійшли висновку, що інституційні механізми боротьби зі списуванням, плагіатом та іншими виявами низької академічної культури нерозвинені на системному рівні.

Сергій Квіт відмітив, що головне завдання у боротьбі з плагіатом – це формування такого академічного середовища, де це явище розглядалося як неприпустиме. «Головне - щоб було неприйняття, щоб людина навіть не думала цим займатися», - сказав міністр. Він зазначив, що основна роль в цьому належить механізмам внутрішнього університетського контролю. Для цього необхідно надати вищим навчальним закладам усі інструменти: легальне програмне забезпечення для виявлення плагіату та на законодавчому рівні наділити університети правом відраховувати студентів за плагіат.

Тарас Фініков у своєму виступі підкреслив, що проблема плагіату та академічної нечесності є системною проблемою вищої освіти та наукового середовища в Україні. Вона торкається не лише студентів, а й викладачів та науковців, та її вирішення потребує глибоких інституційних змін в системі вищої освіти.

Поводячи підсумки круглого столу, Георгій Касьянов зазначив необхідність систематичного дослідження і моніторингу проблеми плагіату та інших проявів академічної нечесності і запропонував об'єднати зусилля усіх зацікавлених сторін в організації послідовних системних дій, спрямованих на подолання цього явища.

Круглий стіл відбувся у межах проекту «Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку», який було реалізовано Східноукраїнським фондом соціальних досліджень разом з НДІ соціально-гуманітарних досліджень ХНУ імені В.Н. Каразіна за підтримки МФ «Відродження» у період з грудня 2014 по липень 2015 р. Мета проекту полягала у вивченні фактичного стану та факторів, які визначають академічну культуру студентів вишів та формують ставлення до проявів академічного шахрайства, у тому числі таких його форм як плагіат, списування, придбання оцінок за гроші або послуги. Було проведено 8 фокусованих інтерв'ю та опитано 1928 студентів та 374 викладача у 25 ВНЗ України.

Контакти автора прес-релізу: Ірина Кузіна,

email: irina.kuzina@karazin.ua; тел.: +38 057 707 55 55, тел./факс.: +38 057 714 14 08